

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКАГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК ХСХХ, ЧИСЛО 74. ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., СЕРЕДА, 30-го МАРТА, 1921.

VOL. XXX, No. 74. JERSEY CITY, N. J., WEDNESDAY, MARCH 30, 1921.

THREE CENTS

Президент Гардинг вибрав Тефта на головного судю Найвищого Суду.

ВАШИНГТОН, Д. К., 29. марта. — Президент Гардинг вибрав кандидатом на головного судю Найвищого Суду Злучених Держав, Вилема Г. Тефта, будущего президента Злучених Держав.

Теперішній головний суддя, Едвард Дагдес Вайт, котрий вже давніше мав охоту уступити зі свого становища, заявив, що готовий аж тепер уступити своє місце бумажному президенту Тефтові, котрий тому 10 літ його на се становище покликав.

Недавню Тефт був у Гардинга і, кажучи, годі прийшло між ними до порозуміння, що Гардинг його покликає на се високе становище.

ПОСОЛ ФРАНЦІЇ, ВІВІЯНІ, ПРИТІХАВ ДО АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК, Н. Я., 28. марта. — В понеделок, 28. с. м., доплатив в Нью Йорку з корабля Лиз Лоррен, бувший французький прем'єр, Рене Вівіані, котрий приїхав до Америки від французького уряду в спеціальній місці зложити президентові Гардингову завяву покори і поздоровання та желання.

Коли Вівіані вніс з корабля, прийнявши його американськї урядові представники, а музика грала французькї народнї гимн (марсель, революційну пісню). Довкола зібралась клькістачна зупа народу, що теж витала його сердечними окликами.

Представники преси окружили будущего французького прем'єра, щоби подати ім „стейтмент“ про своє „становище“ до газет. Вівіані коротко їм відповів, що він приїхав зложити завяву поважання для президента Гардинга і приняти великому народові Америки від уряду і народу Франції, який вічно буде влячатї Америки за її приязнь і поміч, а поки не буде у президента Гардинга, більше не буде говорити. Потім вїїхав автомобілем до готелю Ванделбрант.

АМЕРИКАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПОТРЕБУЄ 16 БІЛІОНІВ ДОЛАРІВ ПРОТЯГОМ 27 МІСЯЦІВ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 28. марта. — Протягом 27 місяців, то є до дня 30. червня (жуня), 1923., правительство Злучених Держав має постаратись майже о 16 біліонів (мільярда) долларів, щоби заплатити свої зобов'язання, які є визначені до того часу.

В ті сумі за самі бонди 5-тої Позички Свободи (Повиднї) міністерство скарбу у Вашингтоні має сплатити 4½ біліона долларів, а понад 600 мільонів долларів за воєніє шадичні марки. Загалом на довги має дати Америка за 27 місяців майже 7½ біліона долларів, а на державні видатки 8½ біліонів. Загалом правильних державних видатків на тих 27 місяців обчислено всего не цілїх 3 біліонів (4 біліони 738 мільонів), значить, понад 2 біліони річно, а решта видатків — се воєніє і ланні доводи зобов'язання держави для приватних бізнесів, які народили з часу війни (наприклад землянина 800 мільонів долларів).

В Конгресі вважають, що се завискоа сума до сплати в 27 місяців, тому є вадна винистити нові бонди на до 8 біліонів, щоби сплатити бонди Позички Свободи, воєніє-шадичні значки і се деякі позичкї нотї.

50 АМЕРИКАНЦІВ У ВІЗНИЦЯХ І ТАБОРАХ В РОСІЇ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 29. марта. — Сенатор Тефтин, із стеїту Алабама, заявив, що дізнався в державному департаменті, де старався о заходї за освободженнем з тюрми в Росії Американи Еммета Килпатрика, що тепер є в Росії у в'язницях або в таборах 50 Американив.

Державний департамент робить заходї, щоби совєтське правительство їх ушлюдило.

ПЛОМБЕРИ В НЮ ЙОРКУ ДІСТАЛИ ТЯЖКІ КАРИ ЗА СТОВАРІЩЕННЯ В ТРОСТ.

НЮ ЙОРК, Н. Я., 29. марта. — В понеделок, дня 28. с. м., в Нью Йорку завуале судія МекЕдой клькіа пломберських компаній їх власників на сеїх карах за порушення законного припису Домної протї тростї.

Джон Л. Найт, голова стоварищення пломберів, дістав два місяці тюрем; Чарас А. Морріс, член компанії Весті Н'ютон, дістав три місяці тюрем і \$5,000 каря. Його компанія в долларів теж діставла \$5000 каря. Компанія В. Дж. Корнея дістала \$10,000 каря, а член сеї компанії, Едвард Л. Сноусон, дістав 10 днів тюрем. Інші компанії і їх власники одержали меншї карї.

На четвер тількино ще до судження 31 членів сеього стоварищення.

ФАБРИКИ ФОРДА ШКОРО БУДУТЬ В ПОВНОМУ РУСІ.

ЛІТРОТІ, МІШ., 28. марта. — Генрі Форд, власність автомобільних фабрик, заявив сьогодні в розмові з членами ради, що він тепер щоби промислово криза в Злучених Державах вже досконало була дїя, а тепер відновя промислу вже постійно підняється.

Форд заявив, що в його фабриках робітникам небаром вже працюватимуть цілїх тиждень час, він добув їх найбільшїх продукцію. На чотири він дістав 90,000 автомобілів, о 10,000 більше ніж на март.

БИЛ ПРО ОБМЕЖЕННЯ ІМІГРАЦІЇ ДО АМЕРИКИ ЗНОВА БУДЕ ОБСЬГНЕНИЙ В КОНГРЕСІ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 28. марта. — Конгресмен Джамсон, голова імїграційної комісії в палатї носів Конгресу, заявив по ініціативі розкоти з президентом Гардингом, що бил про обмеження імїграції до Злучених Держав, який Вайтос відхилює, буде наново внесенїй в Конгресі. Він додав, що бил означить налив чужинців до Америки в розмірі 3% чужинцького населення в Америці в 1910-ому році.

ВЛАСТИТЕЛЯ ДОМІВ НЕ МОЖУТЬ ВІДМОВЛЯТИСЯ НАЙМАТИ МЕШКАНА РОДИНАМ, ЩО МАЮТЬ ДІТІ.

ОБЛЕНІ, Н. Я., 28. марта. — Сенат стеїту Нью Йорку прийняв сьогодні законопроект (бил) сенатора Натана Справса, молодшого, який накладає карї на тих власників домів, котрі не хотять налити мешкання родинам, що мають дітї.

КРАВЕЦЬКІ ПРОМИСЛОВЦІ В ШИКАГО ХОТЯТЪ ЗМЕНШИТИ ПЛАТНО 40,000 РОБІТНИКАМ.

ШИКАГО, ІЛЛ., 29. марта. — Кравецькї промисловці в Шикаго віддали перед Рорему Раду (се урядова рада створена в липні, 1920., зложена з представників промисловців і робітників для судження спорів між обома сторонами) свою заяву, що хотять зменшити заробітнї платно кравцям о 25%, а крім того домагються більше відатоків від тиждень робітників.

Оїнь кравецьких робітників заявила, що се домагане промисловців дотикає 40,000, та що вона у відповід представляє Роремній Раді ситуацію з поглядом робітників.

Оїнь кравецьких робітників заявила, що се домагане промисловців дотикає 40,000, та що вона у відповід представляє Роремній Раді ситуацію з поглядом робітників.

ЯК ФРАНЦУЗЬКА МАРУСА СПЛОВАЛА ДІАМАНТИ.

В Нью Йорку в останньому часі одна французька дівиця Марі (Марін) шукала зайняти яко служниця. Ї відразу найшла не одно, а більше.

Тепер же знов за нею пошукують. Кажуть, що їз короткї час вона сплувала в 7 році і всюди сплувала або дімажати або якісь меншї дорожнїстї.

Останнім разом пішла була на службу до Давидового Бенлера при 545 Вест 111-її улиці. Казала їй, що тільки що приїкала з Парижа, називається на ім'я „Марі“, а на назвіє якось додво по французькому. Давидова записала їй назвико і сховавала картку до карбонї в діамантах. По трох днів зникла Марі, коробка, дімажати і картка з назвищем Марі. Давидова зголосилась оо дімажати, які, каже, вартя \$8,000 на поліцію, де ї подіждовано, що вона вже сїма з ряду шукать за тоюсакою Марусею в провінційних ілях.

НЕПОРОЗУМІННЯ МЕЖИ СИНДИКАСТАМИ У ФРАНЦІЇ.

Підчас біжкї між так званими „злученими синдикатами“ та так званими „вільними енцикластами“ в місті Барселоні у Іспанії убого одного чоловіка з партії „злучених синдикатів“ (Синдикатист зняв листко „що трейд-юніоніст“).

СЛЕКА І БУРА.

В понеделок, таксако як і попереднього понеделїа, була в східних частях Злучених Держав нова спєка. Термометер показував о 2-їй годині сполудня 78°F, отже їно о 2 степенї меньше тепла як тому тиждєм. Люди приїз, а приїзда раділа, бо дерева і трави дїтяти зростати розвиватись. Але не довго була радість, бо вже четверго до 4-її години найхїлша холоднїя буря, з холоднїми вітрами і моровистими дождями. Стала морозити публїкї дерев і трави; мести порох від людей; ломити ґрує стрїбує; перевертати гірї дїом; а навіть дїх кривати і пакувати не на своє місце. Одним словом, члїта большиньїа революцій в несподіванї лїтній дїнь весноннї родин. Немов би большиньїа студентї збунтувала проти конституційного тепла, що завчасно приїшло до Америки від океан Атлантичський, і зачала свої комунїстичнї комедії. Зрад сукхїх профїбїційних звінчїа шала вона їно ні і це у вторїє не здержала своїх дїких моравів, але знає вона добре, що Америка хотїй край людий холодохронних, але від часу своєї революцій любить жити менше, більше спокійно, отже поводи забирається, ілїже неїтї комунїстї, на диктатура безаконичнїа, а тепловір вже готовїсь показувати тепло і погоду.

ХІНЦЕВІ НАМАГАЮСЯ УВЕСТИ ТРОЄ МАЛОЛІТНІХ ДІВЧАТ.

Троє малолїтнїх дївчат із 123-тої улиці в Нью Йорку обжалували Хїнця Тат Лі, властїтеля пралїнь, що ї хотвї підїсти і сховати в запертї в пивнїцї.

ВОНИ КАЖУТЬ, ЩО В ПОНЕДІЛОК, 28. с. м. ПОПУДАЛИ, УЙШЛИ ДО ЙОГО ОФІСУ ПРИ 123-ТІЙ УЛИЦІ ПОЛОГАТИ ОРУЖА З БІЛЕМ, КОЛИ ЛІ НАРАЗ НАСИЛУ ВІПЕР ІХ В ЗАДНІ ДВЕРІ І НАМАГАЮСЯ ЗАПРОТРИТИ ІХ В ПИВНИЦЮ.

Вони піднесли лайчїй крик, що люди з іляни збїглись до Хїнцевого робїтнї та взяли його в обертасї. Товня зростає що раз більше; шїнь в скелї вїпери, а Хїмевї прийшло так круго, що їв стов боронїтїсь однією штарбє. Аж полїсьїні вїрвали його з рук товнї, що хотїла йому такї в місцї робїтнї комєту, готовачїсь його злічувати. Несмаковито го відізнавє патрільїою на поїздїшїй спокїно. Аж тоді двїа і товня спокїйніє вїдїжчїа, а Хїнець прїв, ідучи в нарядї за своєю добре заслуженою карото.

ШАХРОВАНІ ВІЗА ЗАДЕРЖУЮТЬ СОТКИ ІМІГРАНТІВ.

Американськї консуль у французькїх портї Шербурґу відкрити, що 200 пасажирів, котрї хотїли їхати до Злучених Держав, має французькї вїзи. Їн задержав усіх тих пасажирів, а французькї поліції почала відразу спїлати за обмінятих, котрї будуть серед чужинїх імїгрантів, як вона каже, головнєю сере Греків. Консуль додає, що сеї пашпернї бувають докладно перегляданї американськїми властїми і всі імїгрантї у котрїх нїдеї французькї пашпертї, не дістають дозволу на вїслїанє на корабель. Американськї уряднїка кажуть, що такі імїгрантї находяться на кожїм просто кораблї.

СХІДНО-СІБІРСЬКА РЕПУБЛІКА ПРОТИТЬ АМЕРИКУ О ТОРГОВЛЮ.

Доносьть з Ленїну, столицї Китаю, що американськїї амбасдор в Китаю одержав від Юрїна, голови комісії російськїї далеко-східної републики, просьбу до американськото уряду навізвати зі сего републикнїи торговельні зноснїи та наклїонїи американськїх капїталїста, щоби вони вкладали свої капїтали в сїбирськї підприємства та розвивали сїбирськї природнї богатїв. Про вїзїтї капїтали будуть безпечнї, бо схїдно-сїбирське правительство забезпечїть безпечнїсть приватної власности.

ПОВСТАННЯ ПО СОВЄТСЬКИМ РОСІЇ.

Доносьть зі Стокгольму, столицї Швеції, що по Росії повстання готують дал.

Велике повстанє мижиків вїбухло в Казанськїй губернії, заселенї Москвельнїх. Повстанцї вїрвали богато комїсарїв та вїбили до ноги вєх членів чрезвычайкї. В місцї Казанї спалено головнї квартиру совєтськото властї. Повстанцї плянамі цілої околицї і зарядїли загально мобїлізацію всего населєня.

Проти-совєтський рух ростє також в захїдній частї Росїї. З Білої Русї доносьть про завзятї борюбуть межї білоруськїми селїанїнами та червонїми вїєкаїми. Кажуть, що місто Псков находїться в руках повстанцїв. Сїли повстанцїв зміцїленї вїтїканими з червоної армії, котрїх послїднїми часами є дуже богато. Повстанє селїанське в околицї Мїньска протїво допвїтїть місцевїх совєтїв.

Мєшечникї почали в Петроградї нову та дуже живую пропґанду. По містї розкинуто вїдложки, зв'язуючі до скликання конституційно збїрання. Фабрїкнї в місцї Петроградї покїпелї, так як большїсть населєня розїїсїлися по доконалчїнїх сєлах шукати поїжнї, котрїї не мєже достатчїи совєтське правительство. Совєтська газета „Ізвєстїї“ подєже, що большиньїа революційнї судї за судїданї на смертї від 26. лютого до 6. марта 2,500 червоногвардїєвцїв, переважно в околицї Петроградї.

Мєшечникї почали в Петроградї нову та дуже живую пропґанду. По містї розкинуто вїдложки, зв'язуючі до скликання конституційно збїрання. Фабрїкнї в місцї Петроградї покїпелї, так як большїсть населєня розїїсїлися по доконалчїнїх сєлах шукати поїжнї, котрїї не мєже достатчїи совєтське правительство. Совєтська газета „Ізвєстїї“ подєже, що большиньїа революційнї судї за судїданї на смертї від 26. лютого до 6. марта 2,500 червоногвардїєвцїв, переважно в околицї Петроградї.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ ЛІГІ НАРОДІВ НА ПОМІЧ АВСТРІЇ.

ПАРІЖ, 28. марта. — Тут має збїратїсь фїансової комісії Лігї Народів, щоби радїти над фїансовою помічю для Австрїї. Ся конференція явлєтьсь вїсїдлом заявї алїянтїв на лондонськїй конференції, котра вїдбулася дня 17. марта, що алїянтї готовї підїняти умовлямі вїдложити домаганє „алїянтїв“ Австрїї, до жокїх Австрїя зобов'язалась жокїм мємоськїм договором.

БУДЕ ВІНО З СУАМЦЬ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 28. марта. — Власники садів і сунїчнїи в стеїті Луїзіана звернутий до мовдовочнїо бюра у Вашингтонї їз дозволом ужитї набулдїку сунїцї, як сего року будє вартостї \$5,800,000, на вирїб вїно до цілїх літурґїчїх і величїх. Довїлї сеї вїної дістатї і будуть вїпарно в паролї Танїпаго.

ВАСИЛІСКИ САДІ В ДРУГІМІ ЛІГОДАМІ МОЖУТЬ ТАКОЖ ДІСТАТИ ТАКІ ДОЗВОЛИ.

Власники садів в другїмї лігодамї можуть також дістатї такі дозволї.

Поляки мають дістати приказ опустити Галичину.

ВІСТКА З ЧЕСЬКИХ ЖЕРЕЛ ПРО ПРИХИЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ АЛІАНТІВ ДО САМОСТІЙНОСТІ ГАЛІЧИННИ.

ПРАГА, 7. марта. (Листом). — Чеська газета „Трибуна“ доносьть з Лондону: Після офіційнаго донєсьї міністерства заграничнїх справ, Польща ще перєв торжєвнє, котрє має видати найвисша рада в порчї Східної Галїчїнї, дістає припоручєнє зїмкнїувати (покіпати) своє окупанїє панованє.

В тії дїні мають вїсплати до Східної Галїчїнї спеціальнїу комісію алїантїв, котра має розсліданї на місцї обставинї та предложити найвїсшїй радї способї, мїсяя котрого має їстїстїтї передача властї в руки таких місцевїх органїв, котрї мають добре мїсцєного населєня.

В той спосіб Найвисша Рада рїшилась наконєць стати на становища независимости Східної Галїчїнї, — подає „Трибуна“.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ВПШУТОУСЯ В НІМЕЦЬКІ РОЗРУХИ.

БЕРЛІН, 28. марта. — Через довгї великоїє сїма ситуація в краю ще не зовсім ясна. Всї білїшї фабрїкнї замкненї через свята і тому не можна знати розмірї повстанїа. Розрухи по промисловїх округах серенїо та захїдної Німеччинї тривають далєше. В руках комунїстїв находїться клькіа мєтїчк та сїл. Відважнї банди комунїстїв нападють на сїльськї громади та тероризують населєня. Одїак, на загад урад є паном ситуація.

АМЕРИКАНСЬКА ПОЛІЦІЯ КІНЧИТЬ СІБІРСЬКУ КОМУНУ.

КОБЛЕНЦЬ, 28. марта. — До вїсїбнїх поліційнїх властїй донєсно вчора, що в сїлї Монгаур, шїсть мїлї від міста Ерєнбургштаїту, в округ доволка кнїнї моста, стерженого Американими, вїбухло комунїстичне повстанє. Начальнїк американськото вїєксової поліції вїслав двїа вїдлетї американськїх вїєксовїх полємсїв в той округ. Самї треба було всего клькіа мїнут по приходї до Монгаура, щоби покїнчїти з комунїстичнїм повстанєм; вони арештували провіднїка і сконфіскували декї комунїстичної літератури. Полїційнї властї вже не надїються дальшїх неспокоїв в сїй околицї.

НАПАД НА ЕЛЕКТРОВІНО КОЛО БЕРЛІНА.

БЕРЛІН, 28. марта. — Однією сензатївною подїєю вчорашнього дня був напад комунїстїв на фабрїку електрїї в Шпандау, коло Берліна. Вночі напало на їїх десїтьох озброєних і револьвер комунїстїв, перемогї драгонїчїх почнїю робїтнїкїв, усталилїх їх під стїну, загрозїли револьвером, який рушався, а потїм порозїдали по фабричї бомбї з запалєннїм тїлом. Одїак напасникї не завважали, що нїчні сторожї побачили їх і дає знати до поліції. Приїшла поліція та огледа сторожа. Першї арештували комунїстїв, другї торбарїли бомбї, ще закїм вони зробили якунебудь шкоду в електровїно.

КОМУНІСТІ ЗАЙНЯЛИ НЕВЕЛІЧКЕ МІСТОЧКО НАД РЕНОМ.

БЕРЛІН, 28. марта. — Хоч комунїстї заїняли профїнїо до загальногї страйку в промисловїї околицї Ессену, мїмо сего в окрузї не було нїякїх кепанєв.

Зате комунїстї заняли Метман, маленьке місточко клькіа мїлї від Дїєсдорфа. Збройний вїдїлї повстанцїв, зложений з 500 робїтнїкїв, уїшїв до місточка, поборов нечисленнї мїсцевї поліцїю, заняв почтївнї укрї і другї публїчнї буднїни, зїрав зноснїи з околицї і почав панованє террору в мїстї.

Повстанцї хотїли зайняти також місточко Ремшайд, але поліція, попереджена про напад, зїбрала бльшї сили в мїстї і не дала повстанцїм зайняти мїсто.

УРЯДОВІ ЗАРЯДЖЕННЯ ПРОТИ МОСКОВСЬКИХ БОЛЬШЕВІКІВ.

ГАЛЛЕ, 28. марта. — Місто Алєксєв, котрє перше проголосило комунїстичне правління підчас теперїшнього комунїстичногї повстанїа, находїться в руках полїції. Повстанє в мїстї Бїтерфельд здушено. Коло міста Сангергазен арїшїло до битви мїсто поліцїю та полєом, обсадженим озброєннїми комунїстами; підчас битви погїбно клькоро людїв.

Комунїстї ще дає платїть властї над містом Лєйна, коло котрого збїрається велика сила полїції, щоби його вїдїбнїти.

В мїстї Галле панує спокїй. Державнї властї роборїють острі заряджєннїа проти московськїх агїтаторів, котрїх вичуєть за вїкїланє сего повстанїа на замовленє з Москви. Телефоновати вїльнї лише по шїєцїї. Полїція часто здержї чужинїїх на вїзницї, щоби переконатїсь, чи вони не Москвїтї. Трафляються клькія разї, що арештованї дїїтївнїх та американськїх кореспондентїв, під ідворїненнєм за комунїстичнїу пропґанду.

МАЮТЬ НЕЗАДОВОГІ АРІШТИ СПРАВУ ГОРШІНОГО ШЛЕПІ.

ПАРІЖ, 28. марта. — З Рїну доносьть, що репрєзентантї алїантїських держав мають зборїтїсь незадовго на вїрду до Італїї, щоби порїшити справу гранїцї межї Польщею та Німеччинїю на Горшїшї Шлеску. З Лондону доносїть, що Німеччиня має повну ілїю, що в наслідок вїсуду головоцїна на Горшїшї Шлеску цілїй край буде прирїшений Німеччинї. Посвідочились є, вїсвєщїчї уряд себе припоручїє зїмкнїувати внутрїшнїх справ вїагодити плян захода про автономїю для Горшїногї Шлеску.

